

ویژه‌ترایم، کتاب‌شناسی، نسخه‌پژوهی، نقد کتاب

کتب شیعه

سال اول، شماره دوم، پاییز و زمستان ۱۳۸۹

I S S N : ۲۲۲۸ - ۵۶۷۹

فَسِرْ عَلَى الْحَدَى لِكُلِّ الْعَاصِلِ الْكَرَادَعِ الْأَرْبَعِ الْمُحِنِ الْمُدَرِّعِ
عَلَى الْمُكَرَّرِ الْمُعَنِّ حَسَنِ الْمُعَسِّرِ إِلَيْ الْأَسْرِ الْمَادِرِ لِلْمُكَرَّرِ الْمُعَسِّرِ
مُعَاصِلِ الْمُكَارِ حَلَدِ الْمُخْطَرِ مُرَهَّنِ الْمُكَارِ سَرَارِ الْمُكَارِ حَلَدِ الْمُخْطَرِ
مُعَسِّرِ سَخَا الْمُعَالَا الْمُعَطِّلِ سَعِدِ الْمُعَوِّلِ لِلْمُجَنَّفِ الْمُعَسِّرِ
مُدَسِّسِ الْمُرْجَحِ رَهَبِ الْمُرْجَحِ مُدَاهَفِ الْمُرْوَفِ الْمُرْدَالِ
وَعَلَى رَهَبِ الْمُرْجَحِ الْمُرْجَحِ الْمُغَنِيَّةِ لِلْمُرْدَالِ عَلَى الْمُعَسِّرِ
اَوْتَدِ وَارْجَحِ كَلْمَانِ الْمُدَسِّسِ الْمُرْدَالِ فِي الْمُطْقَنِ الْمُنْكَرِ
الْمُهَمَّدِ عَلَى الْمُرْجَحِ الْمُرْجَحِ حَسَنِ الْمُهَمَّهِ مَاءِ عَرَكِ صَدَرِ
كَارِ سَلَامِ الْمُرْجَحِ حَدِ الْمُرْجَحِ حَلَدِ الْمُرْجَحِ الْمُعَافِرِ

ابراهیم بن حکم بن ظهیر جایگاه علمی اجتماعی ابن مخلد، از استادیستی مذهب شیخ طوسی حقیقته الایمان شهید ثانی یا ایضاً
البيان زین الدین بن محسن عاملی چگونگی مرجعیت و نشر فتاوی شیخ اعظم انصاری حاج شیخ جعفر شوشتری دکتر سید محمد
علی شهرستانی زنگنه های خودنوشت شیخ حسین واعظ شوشتری، محمد تقی نیر قریزی، میرزا محمد حسین نائینی و شیخ محمد غروی
سندي از حدود هشتاد سال پیش راجع به تحول در حوزه نجف اشرف پنج نامه منتشر شده از استاد فقید دکتر ابوالقاسم گرجی همه نامه
ووصیت نامه سید دلدار علی سه اجازه ابن ابی جمهور به سید حسن بن ابراهیم بن یوسف بن ابی قیانه
بیست و پنج رساله در موضوع تذری بعد از وفات نگاهی به الاخبار الدخیله الاربعین فی امامه امیر المؤمنین آفاق نجف
گزارش سفری به ریاض تصحیح آیینات الشیعه نکته ها نامه شیخ آقامیرگ تهران به آیة اللہ ملا محمد جواد صافی
آثار نویسنده

٣

بفوائد القواعد از ابن طه إعلام الوارد

ابن طه از شاگردان ابن فهد حلی و از علمای معروف شیعه در قرن نهم و مصاحب کتاب معروف مسائل ابن طه، و کتاب الدر المضود فی معرفة میخ النیات و البقاعات والعقود است. الدر المضود به سال ۱۴۱۸ به کوشش حجۃ الاسلام آقای محمد بیرکت در شیراز منتشر شد. درباره مسائل ابن طه هم مباحثت فراوانی وجود دارد که ان شاء الله سبحانه در مقالی مستقل در کتاب شیعه مطرح خواهد شد. اما سیار مهم تر از الدر المضود و شاید مهم تر از مسائل ابن طه، کتاب إعلام الوارد اوست در شرح قواعد عالمه حلی، از کتاب إعلام الوارد در هیچ کتابی اعم از کتب تراجم و فهرس و کتابشناسیها یاد نشده است و تنها منبعی که استناد آن به ابن طه را ثابت می‌کند، تصريح خود وی - آنهم فقط یک بار- در کتاب الدر المضود (ص ۲۲) است. وی می‌گوید:

الثالث: التیسم، وهو طهارة زایریة، کذا عریف فخر المحققین فی الانضاج،... ذکرناه فی
اعلام الوارد.

غیر از این یک مورد، در هیچ کتابی دیده نشده که نامی از اعلام الوارد یا معرفی نسخه‌ای از آن به میان آنده باشد. اما خوشختانه از وجود نسخه‌ای از اعلام الوارد در کراچی پاکستان مطلع شدیم که تصاویر صفحاتی از آن به همت فاضل محترم و همکار گرامی جناب آقای محمد تقی فقیه در اختیار مؤسسه کتاب‌شناسی قرار گرفت و برای تهیه تصویر کامل آن هم تلاشیایی شد که امیدوارم به نتیجه برسد.

امہیت و بیوی اعلام الوارد در آن است که حاوی مطالبی از قهای بزرگ، و از جمله شهید اول است که در حادثه قواعد شهید (چاپ ضمن موسوعة الشهید الأول)، و سایر آثار موجود شهید نیست.

عبارات روی برگ اول نسخه اعلام الوارد:

کذا وجد بخط الشارح المحقق (قدس الله روحه):

و کتاب إعلام الوارد بغاید القواعد، جمع العبد الفقیر الى الله تعالى المحتاج الى
مفارقه ورضوانه آبی القاسم علي بن علي بن محمد بن طه - خفرالله له ولوالديه
ولجمع المؤمنين، أمین رب العالمین .

كتب مستكبةً وصاحبُه الفقير إلى الله الغني المغني الحسين بن حيدر بن قمر الحسيني الكركي العالمي عامله الله بطريقه الخفي، بالنبي والله.

چنان که از بیان نسخه برمی آید، کاتب آن را در ١٤١٥ ربیع الاول کتابت کرده است.

انجام نسخه:

... والله العزق للصواب، والله المرجع والمتأمّل.

فِيْغَ مِنْ تَسْوِيْدِهِ مَوْلَانَهُ - أَحْسَنَ الْهُنْوَدِيْفَهُ وَسَهَلَ إِلَى الْخِيَرَاتِ طَرِيقَهُ... ثَلَثُ الْلِّبَلِ
الْأَوْلَى الْمَسْفَرُ صَبَحَهَا هُنْ رَابِعُ عَشْرَ شَهْرَ شَرَّالِ الْمَبَارِكِ مِنْ شَهْرَ سَنَةِ ثَلَاثَ وَخَمْسِينَ
وَشَانَمَانَهُ.

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالسَّلَامُ عَلَى أَفْضَلِ الْمُرْسَلِينَ مُحَمَّدَ الْأَكْرَمَ وَأَهْلِ بَيْتِ الْفَرَزِ
الْمَيَامِينَ وَأَصْحَابِهِ الْمُتَنَجِّبِينَ وَالثَّابِتِينَ لَهُ بِإِحْسَانِ إِلَيْهِ يَوْمَ الدِّينِ
كِتَبَ ذَلِكَ - أَصْعَفَ الْعِبَادَ وَأَحْرَجَهُمْ إِلَى الرَّادِ بَعْدِ الْمَعَادِ عَلَيْهِ بْنِ مُحَمَّدِينَ
طَرِيقَهُ - عَاملَهُ اللَّهُ بِطَرِيقِهِ وَبِصَرِهِ بِعِيُوبِ نَفْسِهِ وَجَعَلَ بَوْسَهُ وَغَدَهُ خَيْرًا مِنْ أَمْسِهِ، أَمْنِيَّهُ
رَبِّ الْعَالَمِينَ.

مشروع کتاب چنین است:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، رَبِّ بَشَرِّيْفِ للصَّوابِ.
الْحَمْدُ لِلَّهِ ذِي الْفَضْلِ وَالنَّعْمَاءِ، وَالْمَعْزِيْلِ وَالْبَقَاءِ، وَالْمَلْوَأِ وَالْإِزْفَاءِ... وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى أَنْفَرِ
مُولَودِ فِي الْبَطْحَاءِ، مُحَمَّدِ الْمُصْطَفَى...
وَيَمِدُ، فَإِنَّ الْعِنْمَ بِحَرَلَانِيفِ وَشَرْفِ لَأَوْصَفِ... حَسْنِ ظَهَرِ سَلَاجِ الْمُلَمَّاهِ وَزِرْجَانِ
الْحَكَمَاءِ، أَتَمْوَذِجِ الْفَضَّالَهِ وَخَلِيقَةِ الْأَكْبَاهِ، جَمَالِ الْمَلَهِ وَالْحَقِّ وَالْدَّلِينِ أَبُو مَصْوَرِ
الْحَسَنِ بْنِ الشِّيْخِ سَدِيدِ الدِّينِ يُوسُفِ بْنِ الْمَطَهُورِ (طَهُورُهُ اللَّهُ مِنْ كُلِّ دِيَنِ وَأَفَاضَنِ
عَلَيْهِ رَسَهُ شَائِيْبُ الرَّحْمَهِ... وَاسْكَنَهُ قَصْوَرَ الْجَتَهِ الْعَالِيَهِ) فَهُنْدَ الْغَرَاعِدَ وَالْإِلَهَارَاتِ،
وَأَظَهَرَ الْفَرَائِسَ وَالنَّكَاتِ، فَحَلَّ فِي الْعِلْمِ... وَصَنَفَ كَيْبَ كَالْجِرِمِ فِي سَانِرَاصَافِ
الْعِلْمِ؛ فَعِنْ ذَلِكَ - الْكِتَابِ الْمُوْسَمِ بِقَوَاعِدِ الْأَكْهَامِ فِي مَعْرِفَةِ الْحَلَالِ وَالْحَرَامِ، سَلَكَ
فِيهِ طَرِيقَ الإِيَّاهَارِ حَتَّى كَادَ أَنْ يَلْجُعَ مَذَاجَهُ الْإِعْجَانِ مَسْحُونَ بِالْغَرَائِبِ الْدَّفِقَهِ وَالظَّرَافَهِ
الْأَبِيقَهِ... فَاعْنَى بِشَرْحِهِ الْمَحْقُوقَنِ... فَمَا يُضَعِّنُ لِحْلِ مَعْصِلَاتِهِ وَإِيَّاهُ مَشَكَلَاهِ
كِتَابَ وَلَدِهِ الْإِمامِ الْأَعْظَمِ فَخَرِيْلِ الْمُحَقَّقِينِ وَرَئِسِ الْمَدْقُوقِينِ فَخَرِيْلِ الدِّينِ مُحَمَّدِ، وَكِتَابَ
عَمِيدِ الرِّيسَاءِ عَبْدِ الْمَطَلُوبِ بْنِ الْأَرْجَحِ الْحَسِينِ، وَقَدْ تَجَوَّلَ الْغَایَهُ وَبِلَغاَ النَّهَايَهُ...
لَكِنَّهُمَا اقْتَصَرَا عَلَى مَا ذَكَرَ الْمُصْنَفُ فِيهِ خَلَافَأَوْ اشْكَالَ... مَعَ أَنَّ غَيْرَهُ الْمُخْتَلَفُ فِيهِ
لَا يَكَادُ تَذَرِكُ بِهِضَهُ الْهَمِّ، وَقَدْ تَجَمَّعَ لِذَلِكَ خَاتَمَةُ الْمُجَتَهَدِينَ وَأَطْلَلَ الْمُتَّاجِرِينَ،
شَمْسَ الْمَلَهِ وَالْحَقِّ وَالْدَّلِينِ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ مُحَمَّدِينَ مَكَّيَ - قَدَّسَ اللَّهُ نَفْسَهُ وَتَوَرَّسَهُ -

كتاب شنبه(۲)
سال اول، شهاده، پايزرويستان (۱۳۸۹)

[کارتوپايانه]

.....

نظيرها... إن إرادة من يعلم بالغواصات... إن إرادة من يكتب
ممن طرقها بالشوفان... فلتفهم المقصود... أن أسمى شرف المعنون في
كتاب ليس له تأثيرها على الطلاق... ويسهل إلى الاستفادة منه الراغب... وأضفت إلى
ذلك من المؤاند الجليلة والموادر السبعة المفروغ... والدقائق... من المشابح الأجلاء...
عشرت عليه في ذي ثواب العذاب ما يوافق... الكفا... ورشّتها كثوب الكتاب...
العنف... للروايات... ورسّبت على المؤاند... والأدلة... والآيات...
إلى الطريق إن خير من شغل فاجاب.

المجاو إلى فخره وحضره إلى حسنه

كتاب نسخة

كتاب نسخة (١)
سال آقر، شهاده، بايزوزستان (١٣٨٩)

[أارلوافت]